

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

DE || LIBERTATE || CHRISTIANA ||

Lensaeus, Johannes

Antverpiae, 1590

Capvt IIII. Primos homines ex constitutione corporum mori quidem potuisse; at non necesse fuisse vt morte dissoluerentur, vti post peccatum necesse est.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-46059](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-46059)

CAPVT IIII.

Primos homines ex constitutione corporum mori quidem potuisse; at non necesse fuisse vt morte dissoluerentur, vii post peccatum necesse est.

QVAMQVAM non desunt graues auctores, qui humanum corpus in seipso non putent esse per inobedientiam immutatum, & tanquam veneno peccati infectum atque corruptum: sed cum sui simile permaneret, eundemque temperamenti statum constanter retineret, tantummodo beneficio gratuito conditoris, quo mors antea propulsabatur, hoc est, vsu ligni vite, peccati merito fuisse spoliatum. At præter ea quæ superiore capite ex D. Ambrosio & Augustino protulimus, Cōcilium Arausicanum aduersus Pelagij pestilentissimam doctrinam celebratum, disertis verbis pronunciat (id quod etiam est multo post Concilij Tridentini decretis confirmatum) per vnus hominis inobedientiam seu primæ præuaricationis offensam, totum hominem secundum corpus & animam, in deterius commutatum esse. Nempe vt sicut anima prauæ concupiscentiæ infecta morbo, peccatum sua solius virtute non potest effugere: ita letali quodam languore corpus affectum, mortem euadere haud queat; nisi fortè diuinę virtutis miraculo, & in eiusmodi corpore, vita perpetua conseruetur. quomodo præstitum est Moyse, vt per quadraginta dierum spatium, sine omni alimentorum vsu viueret incolumis: & nunc fortasse Enoch & Helix præstatur, vt per tam longam ætatem nulla senectute marcescant. Primis verò hominibus ea corporum temperatio fuit, vt ex ipsa, ciborum accidentibus subsidiis, maximeque ligni vitæ gratuito beneficio, viuere perpetuò possent. Quæadmodum qui sano corpore nunc sunt firmaque valetudine, subministratis temperanter cum alimētorum tum & quietis

Canon. 1. Concilij Arausicani 2.

Sessione 5.

G 5

& exer-

& exercitationum adiuuentis, naturaliter multo diutius viuunt quàm afflicta & deiecta morbo corpora, quanquam & hæc in vita longissima conseruari diuinitus posse minimè dubitemus. Talis ergo primis hominibus quodammodo ad vitæ perpetuitatem constitutio corporum firmitasque fuit, qualem nonnullis esse conspiciamus ad vitæ longeuitatem: vt, quod diuus ait Augustinus, illius immortalitatem status, de ligno vitæ existisse, non de conditione naturæ, nonnulli haud improbabiler intelligendum sic putent, vt significare voluerit non de sola naturæ constitutione hominibus illis fuisse futurum vt nunquam morerentur si vellent: sed ad naturæ quamuis integerrimam & optimam constitutionem, ligni vitæ supernaturale præsidium, statis temporibus adiungi debuisse: ne virium vlla debilitas sensim in humanum corpus irreperet, quod viuifico illo remoto ligno, progressu temporum euenisset. Ideoque habebat Adam (inquit Augustinus) quantum existimo, & de lignorum fructibus refectioem contra defectioem; & de ligno vitæ stabilitatem contra vetustatem. Veruntamen extra controuersiam illud est, quia terreno rerum genere cõcreta fuere hominũ illorũ corpora, dissolui morte, finemque admittere potuisse. quod nisi ita fuisset, nec perpetrato inobedientiæ peccato, corporis mortem incurrissent: haud magis quàm dæmones, quorum insolubilem naturam ad interitum pertrahere peccati pernicies non potuit. Vnde error apparet Iuliani cuiusdam Halicarnassæi, de quo scriptũ est apud Suidam prolixius: qui sicut animæ, ita & corpori tributam existimauit naturalem immortalitatem, per quam dissolubile non esset in ea ex quibus esset coagmentatum: sed diuina lege violata, mulctatum esse hominem morte corporis, quæ sit dissociatio ab hac vita, quæ ipsis corporis sensibus percipitur. Si enim vt animorum, ita & corporum

*Lib. 1. cap. 3.
de peccatorum
meritis & re-
missionem.*

porum fuisset immortalitas naturalis, nullis profectò corporeis alimētis ad vitæ conseruationem eguissent. Rectius proinde Gregorius Nazianzenus in oratione quam de virtute seu dignitate ac præstantia edidit: Corpus, inquit, omni ex parte compositum est: quod autem compositum sit, id nemo indissolubile esse dixerit, at quod dissolui potest, corrumpi etiam idem potest. Ad hunc modum & Carneades nullum esse corpus immortale colligebat, quòd nullum esset indiuiduum, nullum quod dirimi distrahiq̄ue non posset, Idemq̄ue omnia corpora commutabilia & mortalia concludebat esse oportere: quod ea ex quibus constarent, hanc mutabilitatis legem paterentur. vt si omnis cera commutabilis esset, nihil esset cereum quod commutari non posset. item nihil argenteum, nihil aureum, si commutabilis esset natura argenti & auri. Itaque immortalem quidem creatū dicere hominem liceat hætenus, quod potuerit non mori si Dei præceptis obtemperaret. Imò verò sic esse dicendū sentiendumq̄ue, vehementer apud Epiphanium Methodius contendit. Ab immortali enim Deo, simulacrum eius in quo sui excudisset imaginem, non nisi immortale & incorruptibile fieri debuisset. Diuus quoque Chrysostomus dicit, hominem priusquam cecidit, nondum mortale corpus habuisse: cū verò peccasset Adamus, confestim corpus illius mortale & passibile factū esse, plurimosq̄ue naturales defectus recepisse: quin & graue euasisse, & instar infrenis equi. Sanctus etiam Hieronymus Cypriano presbytero scribens, dicit nos de immortalibus factos esse mortales. Et S. Leo serm. 2. de Natiuit. dicit hominem immortalitatis dote nudatum, duram mortis subiisse sententiã. At interim mortalem fuisse hominem, ob id ipsum quòd mori dissoluiq̄ue potuerit, non quia necesse fuerit; ipsa fateri ratio euentusq̄ue cogunt. Atque vt non fuerint primorum

*Cicero lib. 9. de
natura deorū.*

*Vide Epiphani-
um in hæresi
Origenis lib. 2.
aduersus hæ-
reses.
Homil. 11. in
Epist. ad Rom.
Homil. 12. in
epist. ad Rom.*

rum hominū corpora immortalia, quomodo aut Deus aut Angelus suapte natura est immortalis: tamen propter corporis firmissimā constitutionem, aptissimamque omnium temperationem qualitatū, ex qua idoneus esset ad vitæ perpetuitatem, dici id quoque posse arbitror, immortales naturā fuisse homines primos, naturaliterque semper viuere accedente ligni vitæ vsu, potuisse: sicuti (quod & antè memorauimus) quidam & modò naturā longæui dicuntur esse (qui tamen viuere diu sine alimento extrinsecus adueniente nō possunt) quod in ipso corporis habitu & temperamento naturali, longè præ multis aliis vitæ cōtineant causam. Qui autem humanū corpus tale perstitisse opinātur, quale conditū fuit; solamque perpetuæ vitæ causam, lignum vitæ fuisse futuram; ij nec sic quidem natura sua censent immortalē fuisse hominem, hoc est, potuisse non mori: sed beneficio duntaxat supernaturali. quomodo & nunc arbitrantur nos immortales futuros esse, si eodem vitæ ligno vesci in potestate haberemus, videlicet quoniam Adamō iam post ruinam iacenti vitætoque dicitur, Ne fortè mittat manum suam & comedat, & viuat in æternum. quod melius ironicōs dictum accipitur (quemadmodum & illud, Eccē Adam quasi vnus ex nobis factus est) propter illam futuræ immortalitatis persuasionem, quam & lege Dei violata, ex falsa pollicitatione serpētis, superbo animo conceptam retinebat. Non enim victurus erat in æternum (sicuti quibusdā non improbabiler visum est) etiam si ligno nobilissimæ virtutis vti contigisset: tum propter animi deprauationem, cuius antea integritas statusque tranquillū, ac plenū simul in corpus imperiū, visque illa viuificatrix illæsa, ad illius temporis immortalitatem mirificè conferebant: tum propter humani corporis

*Cyillus lib. 3.
cōtra Iulianum
apostatam. Et
Prosper c. 21.
cōtra collato-
rem.*

*B. Bonauentu-
ra in 2. sen-
tētiar. dist. 19.
quæst. 2. ar. 2.
de immortali-
tate primi ho-
minis ex parte
corporis. Ex
ambiguo verbo
Græco, inquit*

Augustinus in Psalm. 89. fit plerunque in Scripturis, ut vel seculum pro aeterno, vel aeternum pro seculo ponat Latinus interpret. Idem reperies & in Psalm. 92.

poris in deterius ortam ex peccato mutationem, de qua partim hoc capite, partim superiore ex diuina Scriptura veterumque literis satis dictum arbitror. Nam sicuti homini sano salubris cibus vitam prorogat, non autem illi quem letalis ægrotudo corripuit: ita prorsus ante peccatum lignum illud viuificum, perpetuam vitam effecisset in corpore firmo & integro, quam modò nō efficeret in corpore mortis huius, & iam comparato cum iumetorum insipientium corporibus, neque enim ad instaurationem vitiati corporis, lignum illud homini, diuino beneficio tributum fuit, sed ad integri conseruationem. hoc interim nihil aliis præiudicantes dicimus, qui sentiunt ex ligno vitæ fuisse victurum in æternum, si eius ei post lapsum vsus concessus fuisset. Non enim nos laet quid ea de re scriptum reperiatur apud Epiphanium libro 2. contra hæreses hæresi 64. quæ est Origenis Adamantij. Cùm enim hîc de carnis resurrectione differitur à sancto Methodio aduersus Origenem & Proculum, qui illam ea tempestate negabant; Qui omninò decernit, inquit, carnem hanc non esse immortalitatis susceptoriam, reuera dementiae per morbum maledicus est. cur enim post tunicarum pellicearum constructionem Adam eijcitur, prohibitus edere de ligno vitæ, ac viuere, si omninò impossibile erat hominem in æternum viuere cum corpore? Impedimentum enim contingit, velut possit ipse non mori, si de ligno guster. Ac commemoratis ex Genesi verbis, quibus id significari videatur, concludit: Igitur potuisset viuere corpus in æternum, & immortale esse, nisi prohibitus fuisset gustare vitam. Et hæc quidem sancti Methodij, ad ipsius institutum apprimè pertinens, fuit opinio.